

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés

Zala vármegye, 2024.08.05-2024.08.12.

Időjárás:

A múlt héten meleg, száraz időjárás volt jellemző a megyében. Csapadék csak szórványosan hullott, 2-11 mm mennyiségben, de a megye nagy részén szárazság uralkodott.

A páratartalom gyakran viszonylag magas volt, az átlag 71-86 % között változott.

A minimum hőmérséklet 12,2-17,8 fok, a maximum 26,6-35,1 fok között alakult (átlag: 19,4-26,4 fok). A hűvösebb éjszakák miatt gyakori volt az éjszakai, hajnali páralecsapódás, amely a gomba betegségek alattomos, lassú fejlődéséhez, terjedéséhez kedvezett.

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE, KERESZTESVIRÁGÚ MÁSODVETÉSEK

Növényfenológia: hántott tarló, 2-4 leveles állapot.

A **hántott repce tarlókon** az árvakelésű repce 2-(4) leveles állapotú. A **bolhák** betelepődése folyamatos, nagy számú de a kártétel csak gyenge mértékű.

A **keresztesvirágú zöldítő vetések** fejlődése kicsit lassult, többségük 4 leveles állapotú. A nappali száraz, kánikulai időszakban az állományok fonnyadnak, vízhiánnyal küzdenek.

Az állományokba kihelyezett sárga lapok már jelzik a **repcedarázs** betelepődését, a fogás 28-30 db imágó/csapda/hét. Tojásrakás nyomai még nem láthatóak.

KUKORICA

Növényfenológia: tejes érés-viaszérés.

A kukorica állományok nagyon heterogén fejlettségűek, mely elsősorban az eső előfordulásától és mennyiségétől függ. A megye délnyugati területein gyakori az intenzív felszáradás de a megye középső részén viszonylag jól tartják magukat az állományok, van ahol még tejes érésűek a szemek.

Kukoricában a **kukoricamoly** 2. nemzedékének rajzása folyamatos, továbbra is tömeges és újra emelkedő, 12-18 db imágó/csapda/3 nap fogás tapasztalható a fénycsapdáknak. A párosodás, tojásrakás folyamatos, de egyelőre újabb, számottevő kártétel nem látható.

A **kukoricabogár** rajzása hasonló az előző időszakhoz, jelentős népesség növekedés nem figyelhető meg. Az állományok táblaszintű szemléje javasolt.

Kukoricában megjelentek és gyakorivá váltak a **fuzáriumos szárfertőzés** tünetei (1. fotó). A kórokozó számára az éjszakai harmatképződés is elegendő, különösen a levélhóaljokban ahonnan nehezebben szárad fel a nedvesség.

1. fotó: Fuzáriumos fertőzés kukoricán (2024.08.12.)

Fuzáriumos csőfertőzés tünetei egyelőre nem jellemzőek, de megjelenésük várható, mert a vadak kártétele is fokozódott (különösen) az erdő közeli területeken.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: citromérés.

Az **alternáriás** betegség tünetei tovább erősödtek az érzékeny fajtákban/hibridekben. A tünetek a leveleken de főleg a tányér pikkelylevelein és a száron gyakoriak. Közepes fertőzöttség tapasztalható.

A **diaportés szár-és tányérothadás** betegség tünetei újabb állományokban jelentek meg és ahol eddig is jelen volt a betegség, ott tovább erősödött. A fertőzés helyén gyakori a szárok törése, mely gyakran a tábla szélekről is jól látható. A betegség a tányéron is megjelent, további terjedésre számíthatunk.

Az előzőek mellett idén szintén gyakori napraforgóban is a **makrofomínás betegség** (gyakran a fenti betegségekkel együtt). A kórokozó foltszerű fellépése a sülevényes talajokon jelentős károkat okoz.

Az intenzíven barnuló (elsősorban beteg) állományokban helyenként már megkezdtek a **deszikkálásokat**, általánosan azonban még érdemes várni vele. Az állománykezelésre fel kell készülni.

BURGONYA

Növényfenológia: gumó fejlődés, növekedés.

A száraz, meleg időjárás miatt az állományok felszáradása intenzív.

A múlt heti időjárás, száraz jellege miatt kevésbé kedvezett a **burgonya/paradicsomvész** fertőzéséhez. Az öntözött állományokban a betegségek fertőzésveszélye továbbra is magasabb de a fertőzések bekövetkezése elsősorban az éjszakai órákban valószínűsíthető. Újabb, egyértelmű betegség tünetek nem láthatóak, így védekezés legfeljebb a későbbi betakarítású, nagyrészt zöld lombú állományokban válhat szükségessé.

Az **alternáriás levélfoltosság** tüneteinek felfelé terjedése is mérséklődött de folyamatos (burgonyán, paradicsomon) ezért a védekezés javasolt.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA, KÖRTE, DIÓ

Növényfenológia:

Cseresznye, meggy, kajszi: betakarítás utáni állapot;

Őszibarack: érés, betakarítás.

Alma, körte: gyümölcs színeződés-érés kezdete; betakarítás kezdete.

Dió: gyümölcsfejlődés.

Károsítók:

Almában a betegségek fertőzésveszélye csökkent. A száraz és meleg, kánikulai időjárás sem a **varasodás** sem a lisztharmat számára nem kedvezett. Újabb tünetek nem láthatóak a lombon és a gyümölcsön sem.

A már korábban megjelent **kolletotrichumos betegség** levél-és gyümölcs tünetei tovább erősödtek, esetenként közepes fertőzöttséggel. Újabb tünetek az almamoly, illetve sodrómolyok kártétel nyomán jelentek meg.

A tároláskori betegségek elleni védekezések elvégzése javasolt! A rovarkártételek nyomán erősödtek a **monília rothadás** tünetei a gyümölcsökön, gyakori a gyümölcshullás (1-3 %-os). Megelőző védekezés javasolt.

Almában az **almamoly** rajzása folyamatos, de csökkenő, 2-4 db imágó/csapda/3 nap mennyiséggel. A még fán lévő molyos gyümölcsökben L3-L4-es lárvák találhatók (2. fotó). A gyümölcshullás folyamatos.

2. fotó: Almamoly L4 lárvája almában (2024.08.12.)

A **sodrómolyok** kártétele is emelkedett, a gyümölcsök felületi rágása gyakorivá vált.

Cseresznyében a **blumeriellás levélfoltosság** tünetei hasonlóak az elmúlt héthez. A lombzat sárgulása, hullása folyamatos.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, csökkenő számú (10-11 db imágó/csapda/3 nap), ahogy szilvában a **szilvamoly** egyedszáma is, 6-7 db imágó/csapda/3 nap fogással. A gyümölcshullás folyamatos, intenzív.

Dióban csökkenő, de továbbra is jelentős mértékű a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása, 70 db imágó/csapda/hét fogással. A párosodás, tojásrakás folyamatos, de az L2-L3-as lárvák is megtalálhatóak a burokban (3. fotó). A kártételek már a lombkorona alsó szintjén is megfigyelhetők a terméseken. A védekezés továbbra is időszerű és indokolt!

3. fotó: Fejlett (L3) dióburok-fúrólégy lárvák dió burokban (2024.08.12.)

Dióban növekedett a **botrioszfériás betegség** terjedése a terméseken, melynek tünetei a burok felvágása nélkül összetéveszthetők a dióburok-fúrólégy kártételével. A fertőzött termések felületén folyamatos a piknídiumok képződése.

SZŐLŐ

Növényfenológia: zsendülés, csemege szőlő fajták: érés.

Szőlőben az elmúlt héten nem történt jelentős változás a szőlő betegségek tekintetében. A **szőlő lisztharmat** levél fertőzöttsége közepes szintű, észlelési szintű a kazmotéciumok képződése.

A **peronoszpóra** fertőzésveszélye lombon csak minimális mértékben emelkedett, a hajtásvégi, zsenge leveleken.

A **botritiszes fürtfertőzés** számára nem kedvezett az elmúlt hét. A korábbi tünetek nagy része beszáradt.

A **fitoplazma** tünetek megjelenése folyamatos, tömeges. A fertőzött tőkék eltávolítása folyamatosan javasolt.

Jelentősen visszaesett az **amerikai szőlőkabóca** egyedszáma, a csapdafogások alapján 22 db imágó/csapda/hét mennyiségben rajzik a vektor. Az imágók csapdázása és a védekezés indokolt az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembe vétele mellett!

Egyéb: Házi kertben, de kukoricában és szőlő ültetvényekben is megfigyelhetők a poloskák kisebb-nagyobb tömege.

Zalaszentlőrinc, 2024. augusztus 12.

Tűh Annamária
előrejelző